

Gemeente Oss

Eindevaluatie Pilot Duurzame Financiële Dienstverlening

*"Er is heel veel rust in mijn
leven gekomen, geen stress
meer over rekeningen"*

Robert Peters
Wencke Metzemaekers
20 mei 2019

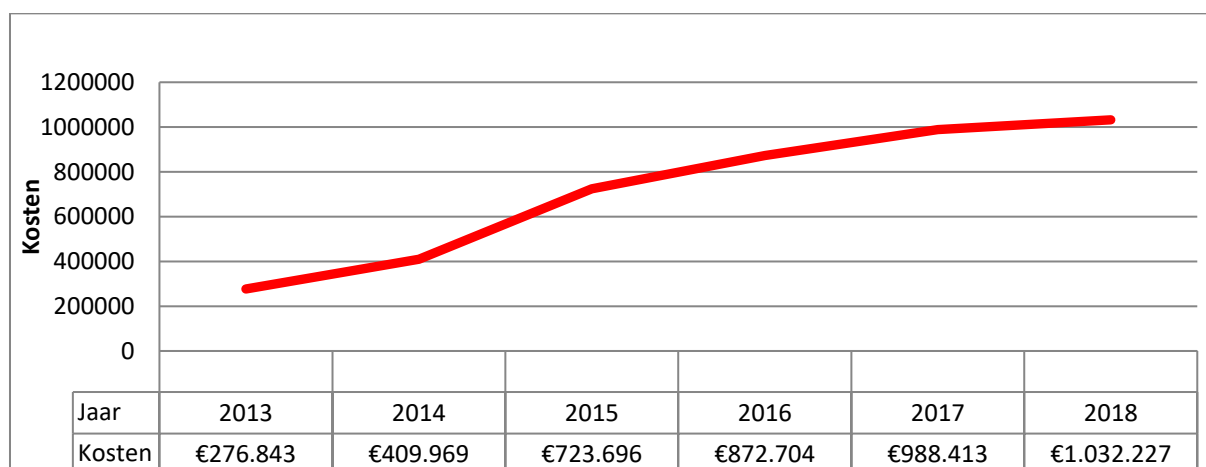
Inhoudsopgave

Inleiding	pag.2
Aanleiding Pilot	pag.3
Evaluatie Pilot	pag.3
Conclusie	pag.12
Advies	pag.14

1. Inleiding

De afgelopen jaren zien we steeds vaker dat inwoners van de Gemeente Oss tijdelijk of voor langere duur niet in staat zijn om hun financiën en/of financiële belangen te behartigen. Daarom maken steeds meer inwoners gebruik van Bewindvoering. Inwoners met een inkomen lager dan 120% van de bijstandsnorm kunnen de kosten voor het beschermingsbewind geheel of gedeeltelijk via de bijzondere bijstand vergoed krijgen. Door de toename aan Bewindvoeringscliënten stijgen deze kosten voor de gemeente tot ruim € 1 mln in 2018.

Fig 1. Ontwikkeling kosten Bewindvoering via bijzondere bijstand

De gemeente heeft geen invloed op de keuze en de kwaliteit van Bewindvoering. Wij signaleren dat de kwaliteit soms onder de maat is, waardoor er soms meer problemen ontstaan. Vooral in vervolgtrajecten zoals Schuldhulpverlening is dit erg vervelend. Dossiers worden soms niet stabiel overgedragen, en dan moet de gemeente het werk over doen. Wij willen meer invloed op de kwaliteit, getoetst aan NVVK normen. Ook zit de Bewindvoerder vaak op afstand waardoor maatwerk in afstemming met het netwerk lastig te organiseren is.

Bewindvoering is ook niet voor iedereen nodig. Mensen met een redelijke mate van zelfregie, die tijdelijk extra ondersteuning nodig hebben met hun financiële huishouding kunnen geholpen worden door een lichter instrument, zonder tussenkomst van een rechter. De gang naar de rechter om vrijwillig bewind aan te vragen is voor veel mensen ook een te grote drempel, waardoor ze niet of te laat hulp en ondersteuning krijgen. Een lichter instrument zonder tussenkomst van een rechter werkt daarin ook drempelverlagend.

Hiermee zeggen we ook aan dat Duurzame financiële dienstverlening niet concurreert met Bewindvoering maar als ‘lichter’ alternatief ingezet kan worden. Dat betekent ook dat de kosten van Bewindvoering niet in een keer af gaan nemen, maar dat we wel een goedkoper adequaat alternatief kunnen bieden. Hiermee willen we de kosten wel meer beheersbaar maken.

2. Aanleiding Pilot

Naar aanleiding van dit signaal zijn we gestart met de pilot Duurzame Financiële Dienstverlening (verder gebruiken we de afkorting DFD). We willen een laagdrempelig, kwalitatief hoog en goedkoper alternatief voor Bewindvoering kunnen bieden. Dit kan door de inzet van DFD. Door middel van DFD bieden we maatwerk. Dat betekent dat we voor elke cliënt bekijken in welke vorm we de ondersteuning bieden. Dit in afstemming met eventueel andere netwerkpartners Bijvoorbeeld alleen overnemen van de betalingen van vaste lasten en de cliënt coachen bij het betalen van de variabele lasten (budgetbeheer light). Of juist alle betalingen van de cliënt overnemen en coachen bij het uitgeven van het leefgeld. Doordat we DFD dichtbij de inwoner kunnen organiseren kunnen we ook samen met de inwoner en het netwerk maatwerk leveren en continuïteit van ondersteuning borgen.

3. Evaluatie Pilot

In deze evaluatie nemen we jullie mee in de ervaringen die we hebben opgedaan tijdens de pilot.

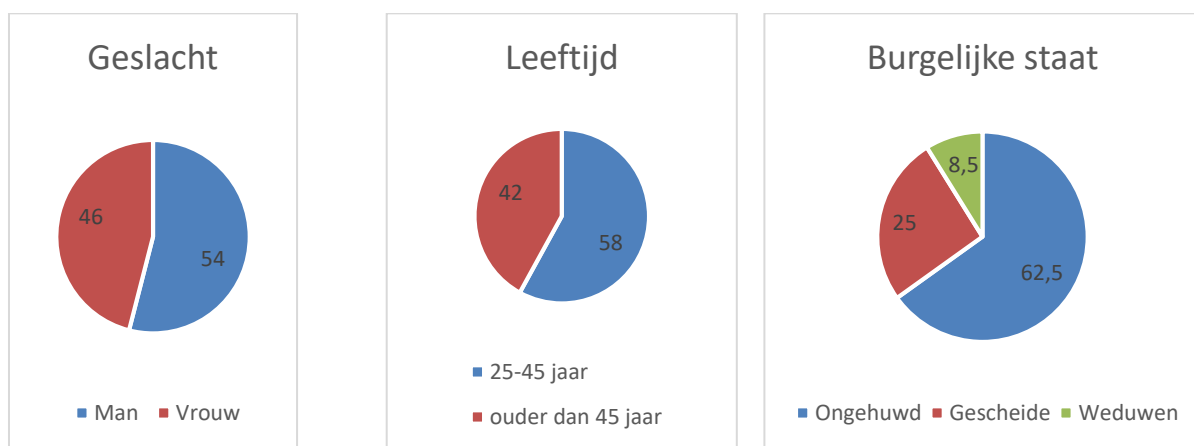
- We hebben bekeken of de daadwerkelijke gemaakte kosten kloppen met de businesscase die we voorafgaand aan de pilot hebben gemaakt.
- Tevens gaan we kijken of DFD een goedkoper product is ten opzichte van Bewindvoering en of we de kwaliteit kunnen waarborgen die de NVVK en de inwoner van ons vraagt.
- Doormiddel van een microanalyse “Volgens de Ruwaard methode” hebben we gekeken wat het welbevinden van de cliënten is voor en na DFD. Daarbij hebben we ook gekeken wat de maatschappelijke besparingen zijn van DFD.

De intentie was om de pilot te starten met 50 cliënten. Vanuit de praktijk bleek al snel dat er weinig vraag was naar alleen vaste lasten beheer. Het grootste deel van de aanvragen bleken cliënten te zijn met een bredere hulpvraag. Er ging veel tijd zitten in het creëren van overzicht. Cliënten kwamen met een ongeordende administratie en samen met de DFD-er werd dit opgepakt. De cliënten bleken veelal coaching en ondersteuning nodig te hebben. Elke maand vond er een contactmoment plaats

waar cliënten gecoacht worden op zelfredzaamheid betreffende hun uitgavenpatroon en administratie.

Door de intensiviteit van de hulpverlening is er besloten om na 31 cliënten een stop in te lassen. Met de beschikbare uren was het niet mogelijk om binnen de pilot 50 cliënten op te starten en de kwaliteit van de dienstverlening hoog te houden. De uiteindelijke evaluatie is gebaseerd op 31 cliënten.

De groep cliënten ziet er als volgt uit!

We splitsen de evaluatie op in een kwalitatief deel en een kostendeel.

3.1 Kwaliteit van DFD

Zoals gezegd werden we enigszins verrast door de grote vraag naar DFD met coaching. Dit zijn inwoners die wel enige mate van zelfregie hebben maar echt ondersteuning nodig hebben in het aanleren van financiële vaardigheden, zonder dat er sprake is van problematische schulden. Denk hierbij aan het ordenen van de administratie, inzicht en stabiliteit krijgen in de inkomsten en uitgaven. Ook worden er betaalafspraken gemaakt met schuldeisers. Vaak moeten ook de belastingtoeslagen aangevraagd dan wel aangepast worden.

Op al deze onderdelen is de DFD-dienstverlener samen met de klant actief. Hierbij sluit deze ook regelmatig aan bij MDO's, omdat samenwerking met netwerkpartners en familieleden erg belangrijk kan zijn, om de ondersteuning integraal te organiseren. Door deze interventies kan in relatief korte

tijd een hoop rust en stabiliteit gebracht worden bij mensen. Hieronder 2 casusbeschrijvingen die kort weergeven voor welke inwoners DFD kan worden ingezet en wat het oplevert.

Casus 1. Echtpaar met 1 inwonend minderjarig kind.

Meneer is ernstig ziek en terminaal. Mevrouw is depressief. Ze heeft ondersteuning van GGZ.

Meneer heeft in het verleden voor de financiën gezorgd. Hij heeft dit naar zich toegetrokken omdat in het verleden schulden zijn ontstaan en gebleken is dat het voor mevrouw lastig is om post en financiën op orde te houden als ze depressief is. Nu meneer ernstig ziek is kan hij dit ook niet meer overzien. Inmiddels zijn er geen schulden meer. Beiden zijn niet in staat om de financiën op orde te houden. Mevrouw heeft moeite met het openen van de post en laat rekeningen liggen.

DFD gestart. Beiden geven aan dat dit ontzettend veel rust geeft in deze zware situatie waarin zij zich bevinden. Mevrouw kan zich richten op haar behandeling bij GGZ en meneer kan de zorg voor de financiën loslaten. Ook in de situatie die in de toekomst zal ontstaan als mevrouw er alleen voor staat. Zonder DFD is de kans dat er nieuwe schulden ontstaan groot. Als mevrouw depressief is opent ze haar post niet en besteed ze meer dan dat ze eigenlijk zou moeten.

Casus 2. Alleenstaande man.

Meneer heeft vorig jaar een hartinfarct en later een CVA gehad. Als gevolg van zijn CVA is hij vergeetachtig en heeft moeite met de dagelijkse routine. Hiervoor heeft hij begeleiding van een NAH consulent.

Meneer heeft een weekinkomen, wat extra discipline vraagt om de betalingen maandelijks goed te verrichten.

Dit is meneer de afgelopen periode niet gelukt, waardoor er een huurachterstand is ontstaan. De particuliere verhuurder dreigt met uithuiszetting. Door te starten met DFD hebben we dit kunnen voorkomen. De betalingen van meneer verlopen nu goed wat hem rust geeft. Een uithuiszetting is voorkomen en de NAH consulent kan zich richten op haar begeleiding ipv bezig te zijn met financiële zaken.

Dit zijn twee voorbeelden uit de dagelijkse praktijk van DFD. De kwaliteit van de dienstverlening hebben we ook aan de hand van de microanalyses getoetst. Meer specifiek door het meten van het

welbevinden van de cliënt voorafgaand aan het DFD traject en na de opstart van DFD. Verderop in deze evaluatie gaan we verder in op de microanalyses van dergelijke casussen.

3.2 Kosten van DFD

Voorafgaand aan de pilot was er bedacht dat de besparing vooral zou zitten in het niet meer hoeven te verstrekken van bijzondere bijstand voor Bewindvoerderskosten en dat DFD een goedkoper alternatief zou zijn. Om de pilot te bekostigen zouden we voor de deelnemers aan DFD een verzoek indienen voor de bijzondere bijstand. Deze zouden anders ook via de Bewindvoerder een beroep hebben gedaan op de bijzondere bijstand. In de pilot bleek echter dat meer dan 50% van de cliënten inkomen had boven de 120% van de bijstandsnorm. Een deel van deze cliënten zou helemaal niet in aanmerking komen voor de bijzondere bijstand Bewindvoeringskosten. Voor een ander deel zou een draagkrachtmeting nog wel toegang tot de bijzondere bijstand hebben betekend, maar hier hebben we om extra ureninzet te voorkomen niet voor gekozen. Dit was wel een belangrijke conclusie. Want blijkbaar weten we met DFD een nieuwe doelgroep te bereiken. Deze cliënten zouden niet uit eigen beweging naar een Bewindvoerder zijn gegaan en daar zelf voor betalen.

Tabel 1: Businesscase voorafgaand de pilot

	Product	Opstart kosten	Maand kosten	Afsluiting	Totaal 1 ^{ste} jaar	Totaal 2 ^{de} jaar	Aantal	Totaal aantal uren	Totaal kosten pilot 1 ^{ste} jaar	Totaal kosten pilot 2 ^{de} jaar
a	Vaste lasten beheer	€42	€42	€42	€588	€504	15	210	€8.820	€7.560
b	Budgetbeheer met externe coaching	€84	€42	€84	€672	€504	30	480	€20160	€15.120
c	Budgetbeheer met interne coaching	€164	€84	€84	€1256	€1008	5	150	€6.280	€5.040
					€705,20	€554,40	50	840	€35.260	€27.720

Bij de start van de pilot hebben we aangegeven dat een Bewindvoerderstraject ongeveer € 1200 op jaarbasis kost. Deze gegevens kloppen niet. De kosten voor Bewindvoering (tarief 2019) zijn:

Tabel 2: Product en kosten Bewindvoering bij uurloon van € 66,50

Product	Opstartkosten incl. btw	Kosten p/mnd incl. btw	Totaal
Bewind standaard	€ 644,93	€ 114,13	€2014,49
Bewind met schulden	€ 644,93	€ 147,62	€2416,37

Een traject zonder schulden bij een Bewindvoerder kost dus € 2014,00 in het eerste jaar en daarna € 1370 op jaarbasis. Een traject met schulden kost € 2416 in het eerste jaar en in de volgende jaren

€1771 Voor onze verdere berekeningen gaan we uit van het gemiddelde van deze kosten. Dus €2215 in het eerste jaar en € 1571 in de volgende jaren.

Uitkomst na de pilot

In de evaluatie van de pilot hebben we een onderscheid gemaakt in “Vaste lasten beheer” Vaste lasten beheer met coaching” en “Budgetbeheer met schulden”.

Tabel 3: Kosten DFD na de pilot

	Product	Opstart kosten	Maand kosten	Afsluiting	Totaal 1 ^{ste} jaar	Totaal 2 ^{de} jaar	Aantal	Totaal aantal uren	Totaal kosten pilot 1 ^{ste} jaar	Totaal kosten pilot 2 ^{de} jaar
a	Vaste lasten beheer	€168	€42	€84	€756	504	9	162	€6.804	€4.536
b	Budgetbeheer met externe coaching	€168	€84	€84	€1260	1008	8	240	€10.080	€8.064
c	Budgetbeheer met interne coaching	€252	€84	€84	€1344	1008	14	448	€18.816	€14.112
	Gemiddeld	€ 196			€1151	€862	31	850	€ 35.686	€26.712

In tabel 3 hebben we de gemiddelde kosten berekend in het eerste jaar en in het tweede jaar. Voor de berekening hebben we ook de afsluitkosten meegenomen in de gemiddelde kosten van het eerste jaar. Als we de twee tabellen 1 en 3 met elkaar vergelijken dan zien we dat het product DFD duurder uitvalt dan vooraf berekend in de businesscase Dit komt doordat de meeste gebruikers vooral bestaan uit cliënten met schulden die interne coaching van een consulent nodig hebben. Ook zijn er meer uren in deze hulpverlening gaat zitten dan vooraf berekend. Bij cliënten met externe coaching (bijvoorbeeld via ambulante ondersteuning) zien we bijvoorbeeld dat er toch veel inzet van de consulent nodig is. Vandaar dat de maandlasten tussen interne en externe coaching gelijk zijn. Dit is ook de reden waarom er bij 31 cliënten een stop is aangezegd. De kwaliteit van de pilot kwam in gevaar wanneer we met de beschikbare uren de 50 cliënten zouden toelaten.

Tabel 4: Kosten DFD in vergelijking met Bewindvoering.

	Product	Eerste jaar	Volgende jaren
b	Gemiddelde kosten DFD na Pilot	€1.151	€862
c	Gemiddelde kosten Bewindvoering	€2.215	€1.570

Businesscase:

IN de pilotbegroting gingen we uit van de volgende trajectkosten: gemiddeld per persoon voor jaar 1 €705 en voor jaar 2 en volgend € 554. Na de pilot komen we op het volgende uit: trajectkosten gemiddeld per persoon voor jaar 1 € 1151 en voor jaar 2 en volgend € 862

Voor de berekeningen zijn we er gemakshalve ervan uitgegaan dat een traject gemiddeld 2 jaar duurt. In werkelijkheid kan dat langer zijn. Zoals gezegd kwam slecht 50% van de cliënten DFD in aanmerking voor de bijzondere bijstand Bewindvoeringskosten vanwege de 120% grens. Voor deze 15 mensen hebben we een aanvraag gedaan voor bijzondere bijstand. Elk Bewindvoeringstraject kost de gemeente €2215 gemiddeld in het eerste jaar en in de jaren daarna €1570 per jaar gemiddeld aan bijzondere bijstand. Dat betekent voor deze 15 klanten een besparing van €33.225 (15*€2215 aan Bewindvoerderskosten) minus €17.265 (15x€1151 aan DFD kosten) is **€ 15.960 voor het eerste jaar**. En €23.550 (15x€1570 aan Bewindvoerderskosten) minus €12.930 (15x € 862 aan DFD kosten) is **€10.620 in de volgende jaren**. DE totale besparing voor 15 cliënten is dan **€ 26.580**. Let wel dit is op basis van 15 cliënten.

Samenvattend:

Als we een inwoner kunnen ondersteunen via DFD in plaats van Bewindvoering, dan bespaart dat de gemeente bij een 2 jarig traject **€ 1772**. **Elk volgend jaar levert een extra besparing op van € 708 per cliënt.**

3.3 Microanalyse DFD

De microanalyse is uitgevoerd volgens de methode van de Ruwaard (Proeftuin “anders Denken, doen en organiseren”). Omdat we willen weten wat de effecten van deze manier van werken zijn, hebben we op casusniveau onderzoek gedaan naar het maatschappelijk rendement.

Het maatschappelijk rendement is de toegevoegde waarde van een maatregel, interventie of project voor de gehele maatschappij. Het geeft antwoord op de vraag hoe de kosten zich verhouden tot de maatschappelijke baten. Het is dus de verhouding tussen de benodigde investering enerzijds en het maatschappelijke effect dat wordt bereikt anderzijds.

Het maatschappelijk rendement voor individuele casuïstiek hebben we gemeten doormiddel van micro-analyses. Van de ruim 30 casussen die we inmiddels volgens DFD hebben opgepakt, hebben we op basis van een steekproef 5 casussen uitgebreid geanalyseerd.

Bij het meten van het maatschappelijk rendement, gebruiken we twee indicatoren:

- het ervaren welbevinden van de betreffende wijkbewoner(s).
- de jaarlijkse maatschappelijke kosten van de geleverde zorg en ondersteuning.

Het ervaren welbevinden wordt weergegeven met een cijfer tussen 1 en 10 (en een korte toelichting). Cliënten geven met het cijfer zelf een waarde aan hun welbevinden. De maatschappelijke kosten van de geleverde zorg en ondersteuning worden aan de hand van de Maatschappelijke Prijslijst¹ berekend op jaarbasis, uitgaande van: (1) wat kost de situatie nu op jaarbasis, (2) wat zijn de eventuele eenmalige kosten van DFD, (3) wat kost de situatie na DFD op jaarbasis en (4) wat zou de situatie kosten als we niets zouden doen.

Bij deze microanalyse gaat het niet om systeeminformatie; we gebruiken de gegevens die de cliënten en consulent aanleveren.

Ervaring Welbevinden:

Het ervaren welbevinden is bij 5 cliënten gemeten (van de 30 opgestarte cliënten).

	Gemiddeld
Gemiddelde ervaren welbevinden vóór DFD	2.8
Gemiddelde ervaren welbevinden ná DFD	7,4

Uit de meting blijkt dat het gemiddelde ervaren welbevinden toeneemt: van een 2,8 naar een 7,4. Als we naar de afzonderlijke casussen kijken, zien we dat het ervaren welbevinden bij ieder afzonderlijke casus stijgt. Voor de cliënt zelf is dit natuurlijk een enorme winst op persoonlijk gebied. Voor ons ook een indicator dat DFD daadwerkelijk een positief effect heeft op het welbevinden van cliënten.

Cliënten geven aan dat ze het fijn vinden dat ze hun autonomie niet hoeven op te geven. Ze staan zelf nog aan het roer van hun eigen leven en blijven verantwoordelijk voor hun eigen financiële situatie. Naast dat cliënten zelf regie houden, ervaren ze enorm veel rust in het DFD traject en is de hulp heel laagdrempelig.

In een Bewindvoeringstraject voert de Bewindvoerder uit en is er minder onderling overleg of contact met de cliënt. De Bewindvoerder bepaalt in de hoofdlijnen wat het beste is voor de cliënt. In een DFD traject doe je het samen, waarmee we inzetten op zelfredzaamheid en uiteindelijk zelfstandigheid.

Maatschappelijke kosten

De maatschappelijke kosten zijn bij acht casussen in kaart gebracht. Eerst worden de kosten aangegeven voordat DFD is ingezet, dan de eenmalige opstartkosten van DFD, kosten na het opstarten van DFD en kosten als we geen DFD zouden hebben opgestart. Alle kosten zijn berekend op jaarbasis behalve de eenmalige kosten.

Ook hebben we gekeken naar de kosten als we niks hadden gedaan. Hierbij kunnen we aangeven welke kosten we mogelijk bespaard hebben of hebben voorkomen. Voor de bedragen is er gebruik gemaakt van de cijfers van de maatschappelijke prijslijst (www.effectencalculator.nl) Deze maatschappelijke prijslijst is onderdeel van de effectencalculator: **Een instrument om maatschappelijke meerwaarde van nieuwe aanpakken in het domein van zorg en welzijn zichtbaar te maken.**

Tabel 5: effectencalculator DFD

Kosten vóór inzet DFD	€ 3965,25
Eenmalige kosten DFD	€ 196,00
Kosten na opstart DFD	€ 4848,25
Kosten als we geen DFD inzetten	€ 7012,75
Verschil kosten na DFD en als we niks hadden gedaan. Excl opstartkosten. Maatschappelijke meerwaarde	€ 2165.50

We zien dat de kosten na de opstart van DFD hoger liggen dan voor DFD. De kosten na opstart DFD zijn relatief hoog omdat er bij DFD ook wordt gekeken of er nog een andere vorm van hulpverlening ingezet moet worden, denkend aan ambulante begeleiding. Deze kosten komen bovenop DFD. De kosten die er zouden zijn wanneer we geen DFD hadden opgestart zijn aanzienlijk hoger.

Wat wordt er bespaard en voorkomen?

Uit de analyse van de maatschappelijke kosten bij de getoetste casussen blijkt dat onderstaand de meest voorkomende besparingen zijn:

- Bewindvoerderskosten à €2.500 p.j.
- Schuldhulpverlening à €1.500 p.j.
- Uithuiszetting à €6.000 per keer
- Ambulante begeleiding €6.700 p.j.
- WSNP à €3200 per keer

Dit geeft de verhouding weer tussen de omvang van de investering in DFD en de mogelijke maatschappelijke besparingen. Dit zijn naast besparingen voor de gemeente, besparingen voor de hele maatschappij, denk aan woningbouwcorporatie, rechtbank, politie, etc.

Wat wordt er geïnvesteerd?

Wat opvallend is dat naast het opstarten van DFD ook integraal wordt gekeken of er nog een andere vorm van hulpverlening nodig is. Integraal kijken helpt ook bij het laten slagen van DFD. Wanneer de hulpverlening rondom de cliënt goed is ingericht zal het DFD traject ook beter verlopen. We investeren dan ook in het DFD traject en vaak ook in ambulante hulpverlening. Dat betekent dus dat soms op de korte termijn extra maatschappelijke kosten moeten worden gemaakt om voor de langere termijn inwoners weer zelfredzaam te krijgen.

4. Conclusie

Met de Pilot Duurzame Financiële Dienstverlening hadden we een doel voor ogen:

We willen een laagdrempelig, kwalitatief hoog en
goedkoper alternatief voor Bewindvoering kunnen bieden.

Vanuit de evaluatie van de pilot DFD en de microanalyse mogen we concluderen dat DFD inderdaad een laagdrempelig, kwalitatief hoog en goedkoper alternatief kan zijn voor Bewindvoering.

1. De kosten van DFD zijn substantieel lager dan die van Bewindvoering. Als we een inwoner kunnen ondersteunen via DFD in plaats van Bewindvoering, dan bespaart dat de gemeente bij een 2 jarig traject € 1.772. Elk volgend jaar levert een extra besparing op van € 708 per cliënt.
2. We hebben inwoners weten te bereiken die anders waarschijnlijk geen hulp hadden gezocht via Bewindvoering. Dit vanwege de drempel of vanwege de kosten die daaraan verbonden zijn voor diegenen met een inkomen hoger dan 120%.
3. De kwaliteit van DFD hebben we gemeten aan de hand van de stijging in het welbevinden van de cliënten. We hebben geconstateerd dat deze stijgt. Ook kunnen we met DFD meer maatwerk leveren omdat we dicht bij de cliënt en zijn/haar netwerk staan. Hiermee kan DFD ook een signaleringsfunctie hebben voor andere ondersteuningsbehoeftes.
4. De drempel om gebruik te maken van DFD is lager dan die bij de Bewindvoerder, omdat er geen gang naar de rechter hoeft worden gemaakt. En daarmee is DFD een aantrekkelijk alternatief voor inwoners die geen 'zware' Bewindvoering nodig hebben, of niet naar een Bewindvoerder willen, of deze niet kunnen betalen.
5. Naast dat DFD een investering vraagt levert het ook flink wat besparingen op. In eerste instantie op Bewindvoerderskosten en in tweede instantie aan maatschappelijke kosten. Voor de andere 50% van de cliënten die niet in aanmerking zouden komen voor bijzondere bijstand, zal er een besparing plaatsvinden op de maatschappelijke kosten. Dit is een doelgroep die waarschijnlijk geen beroep zou hebben gedaan op Bewindvoering i.v.m. de hoge kosten. Doordat deze groep geen beroep zou doen op Bewindvoering of DFD zullen de maatschappelijke kosten op den duur enorm toenemen, denkend aan problematische schulden, uithuiszetting en ambulante begeleiding. In de microanalyse hebben we laten zien dat de kosten van de hulpverlening gemiddeld €2.165 hoger zouden zijn per cliënt wanneer er niet gekozen zou zijn voor DFD. De besparingen van DFD liggen dus zowel in de bijzondere bijstandskosten als in de maatschappelijk kosten.

Eindconclusie

De resultaten van de pilot DFD laten zien dat het product DFD maatschappelijke waarde heeft. Het biedt een relatief goedkope, op preventie en versterking van zelfredzaamheid gerichte, ondersteuning aan de doelgroep. Daarnaast maken de resultaten aannemelijk dat er ook een financiële kostenbesparing mee wordt bereikt doordat met DFD wordt voorkomen dat burgers in (schulden)problematiek komen met als gevolg een op termijn meer kostbare ondersteuningsbehoefte.

Nogmaals: Het is niet de bedoeling om met DFD cliënten weg te houden bij Bewindvoering. We zijn juist van mening dat de doelgroep van Bewindvoering een andere is dan die van DFD. Door goed te toetsen of een cliënt beter op zijn plek is bij DFD of toch bij Bewindvoering kan een filter zijn op onnodige instroom in Bewindvoering. Het is van groot belang om hier goed naar te kijken omdat de kosten bijzondere bijstand voor Bewindvoeringskosten ook in 2018 weer zijn gestegen.

DFD kan preventief ingezet worden en helpen bij het voorkomen van schulden. DFD helpt evenwicht te brengen en houden van inkomsten en uitgaven voor cliënten met en zonder schulden. Het is een product wat preventief werkt en wat geschikt is voor een doelgroep die nu tussen wal en schip zou komen te vallen. Het is een mooie manier om situaties te stabiliseren of om cliënten te leren leven met schulden. Met deze dienstverlening hou je cliënten weg bij Bewindvoering die daar niet thuishoren en bied je laagdrempelige en preventieve hulp aan cliënten die Bewindvoering mijden.

Nieuwe ontwikkeling rond statushouders

Vanaf 2021 wordt de nieuwe Wet Inburgering van kracht waarin een aantal belangrijke hoofdlijnen beschreven is. Eén daarvan is Financiële zelfredzaamheid en ontzorgen. Hierin staat dat gemeenten gedurende de periode waarin de statushouder begeleid wordt naar financiële zelfredzaamheid, de vaste lasten uit de bijstand worden betaald. Vaste lasten zoals huur, energiekosten en verplichte verzekeringen. De statushouder ontvangt wat resteert en ontvangt bovendien de toeslagen. De gemeente is verplicht om asielstatushouders gedurende 6 maanden te ontzorgen. Na deze periode kan het ontzorgen, indien nodig, op basis van een individuele afweging voortgezet worden. Ook dient de gemeente in deze ontzorgingsperiode te werken aan financiële zelfredzaamheid. Op het moment dat DFD vaste dienstverlening wordt past deze opdracht binnen DFD en kan in diverse vormen worden uitgevoerd. Van volledig ontzorgen tot coaching naar financiële zelfredzaamheid.

5. Advies

Op basis van deze evaluatie adviseren wij het volgende:

1. De dienst Duurzame financiële dienstverlening structureel aan te gaan bieden aan onze inwoners.
2. Dit voor totaal 60 trajecten (exclusief jongeren en statushouders) te doen. Daarvan zijn we er al 31 opgestart via de pilot. Dit betekent dat we voor 60 cliënten gemiddeld 28 uur per cliënt dus 1680 uur op jaarbasis structureel beschikbaar moeten hebben.
3. De bekostiging van deze trajecten **niet** via de bijzondere bijstand te laten verlopen, maar via een structurele ophoging van de kostenplaats voor het team schuldhulpverlening. Dat bespaart tijd en dus kosten in de aanmeldprocedure voor de bijzondere bijstand. Daarnaast geldt voor een deel van de cliënten dat ze geen gebruik zouden hebben gemaakt van Bewindvoering. Ze drukken dus niet op de kosten van de bijzondere bijstand.
4. Wij adviseren om samen met de rechtbank Den Bosch te kijken naar de mogelijkheid om DFD als voorliggende voorziening voor Bewindvoering in te zetten of te adviseren. Hierdoor kunnen wij als gemeente vooraf bepalen of DFD een afdoende alternatief is voor Bewindvoering.
5. Daarnaast willen we met een aantal Bewindvoerders afspraken maken of we een aantal cliënten kunnen laten uitstromen (afschalen) naar DFD. Omdat deze inwoners vaak al via de bijzondere Bijstand Bewindvoerderskosten vergoed krijgen stellen we voor deze trajectkosten DFD **wél** uit de bijzondere bijstand te blijven bekostigen.
6. Het is belangrijk om de in- en uitstroom goed te bewaken. Omdat er geen vaste looptijd beschreven wordt, met name voor budgetbeheer, is het gevaar dat de instroom veel sneller gaat dan de uitstroom. Dit zou binnen een korte tijd zorgen voor of formatie verhoging of lange wachtlijsten. Doormiddel van een jaarlijkse evaluatie zal er gekeken worden of doelen behaald zijn of dat deze bijgesteld moeten worden.
7. Jaarlijks moet er gekeken worden of cliënten nog steeds op hun plaats zijn binnen DFD.
8. Wanneer er een wachtlijst ontstaat zullen we het college hierover tijdig berichten.